

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 232/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 6/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tulevaisuudessa tarvittaviin toimenpiteisiin opiskelun perusteella myönnettävien oleskelulupien edellytyksiä koskevan jälkivalvonnan toimivuuden varmistamiseksi, tehostamiseksi ja resursoimiseksi tavalla, jolla varmistetaan oleskeluluvan edellytysten olemassaolo myös luvan myöntämisen jälkeen.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain (719/2018) 1 ja 2 §, 4 §:n 2, 4—6 ja 12 kohta, 6 §:n otsikko ja 1 momentti, 7 §, 8 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto ja 4 momentti, 9 ja 10 §, 11 §:n 1 momentin 1 kohta, 12 §:n 1 momentin johdantokappale ja 1 kohta ja 2 momentin 6 kohta, 13 §:n 3 momentti, 14—16 ja 18 §, 19 §:n 2 momentti, 21 §:n 1 momentin 1 kohta ja 31 § sekä

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

lisätään 4 §:ään uusi 2 a, 4 a ja 6 a kohta sekä lakiin uusi 6 a, 7 a, 8 a ja 9 a § seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tällä lailla pannaan täytäntöön tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801, jäljempänä *tutkija- ja opiskelijadirektiivi*. Tässä laissa säädetään lisäksi sellaisen kolmannen maan kansalaisen, joka ei kuulu direktiivin soveltamisalaan tai jolle ei voida myöntää direktiivissä säädettyä oleskelulupaa, oikeudesta saada kansallinen oleskelulupa.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kolmannen maan kansalaisiin, jotka hakevat pääsyä tai jotka on päästetty jonkin Euroopan unionin (*unioni*) jäsenvaltion (*jäsenvaltio*) alueelle tutkija- ja opiskelijadirektiivin tai kansallisen sääntelyn perusteella.

Tätä lakia ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin:

- 1) jotka ovat oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen unionissa käyttäneiden jäsenvaltion kansalaisten perheenjäseniä;
- 2) jotka ovat saaneet pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annetun neuvoston direktiivin 2003/109/EY mukaisen pitkään oleskelleen henkilön aseman jossain jäsenvaltiossa;
- 3) joilla itsellään ja joiden perheenjäsenillä on kansalaisuudestaan riippumatta joko unionin, sen jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä tehtyjen sopimusten tai unionin ja kolmansien maiden välillä tehtyjen sopimusten nojalla samanlainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin jäsenvaltioiden kansalaisilla;
- 4) jotka tulevat johonkin jäsenvaltioon kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/66/EU nojalla työsuhteisiksi harjoittelijoiksi yrityksen sisäisen siirron yhteydessä; taikka
- 5) joille on myönnetty oikeus maahantuloon erittäin pätevän työntekijän asemassa kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten annetun neuvoston direktiivin 2009/50/EY mukaisesti.

Tämän lain 6 ja 7 §:ää ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin:

- 1) jotka hakevat kansainvälistä suojelua tai jotka saavat vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU mukaista kansainvälistä suojelua tai jotka saavat vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukkoalaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenval-

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

tiolle aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi annetun neuvoston direktiivin 2001/55/EY mukaista tilapäistä suojelua jossain jäsenvaltiossa; taikka

2) joiden karkottamista on lykätty tosiseikkoihin perustuvista tai oikeudellisista syistä.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *tutkija- ja opiskelijadirektiivissä tarkoitettulla tutkijalla* tutkija- ja opiskelijadirektiivin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan kansalaista, jolla on tohtorintutkinto tai tohtoriohjelmaan pääsyn mahdollistava ylempi korkeakoulututkinto, jonka tutkimusorganisaatio valitsee ja jolle on myönnetty oikeus päästä jäsenvaltion alueelle suorittamaan sellaista tutkimustoimintaa, johon tavallisesti edellytetään tällaista tutkintoa;

2 a) *kansallisella tutkijalla* kolmannen maan kansalaista, joka ei ole 2 kohdassa tarkoitettu tutkija, mutta on tulossa tekemään tieteellistä tutkimusta Suomeen;

4) *työharjoittelijalla* kolmannen maan kansalaista, jolle on myönnetty oikeus päästä osallistumaan Suomessa työsuhteiseen harjoitteluun, jonka tavoitteena on saada tietoa ja kokemusta ammatillisessa toimintaympäristössä;

4 a) *harjoittelijalla* kolmannen maan kansalaista, jolle on myönnetty oikeus päästä osallistumaan Suomessa harjoitteluohjelmaan, jossa suoritettava harjoittelu ei tapahdu työsuhteessa ja jossa tavoitteena on saada tietoa ja kokemusta ammatillisessa toimintaympäristössä;

5) *vapaaehtoisella* kolmannen maan kansalaista, jolle on myönnetty oikeus päästä osallistumaan Suomessa unionin vapaaehtoishjelmien puitteissa tapahtuvaan vapaaehtoistoimintaan tai osallistumaan Suomen ja toisen valtion väliseen sopimukseen tai kansalaisjärjestöjen vaihto-ohjelmaan perustuvaan muuhun vapaaehtoistoimintaan ja joka ei tapahdu työsuhteessa;

6) *korkeakoululla* yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettua yliopistoa, Maanpuolustuskorkeakoulusta annetussa laissa (1121/2008) tarkoitettua Maanpuolustuskorkeakoulua, ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tarkoitettua ammattikorkeakoulua, Poliisiammattikorkeakoulusta annetussa laissa (1164/2013) tarkoitettua Poliisiammattikorkeakoulua ja Ahvenanmaan korkeakoulusta annetussa maakuntalaissa (Ålands författningssamling 2002:81) tarkoitettua Ahvenanmaan korkeakoulua;

6 a) *oppilaitoksella* Suomessa sijaitsevaa oppilaitosta, jolla on oikeus järjestää lukiolain (714/2018) tai ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaista tutkintoon johtavaa tai muuta koulutusta;

12) *perheenjäsenellä* ulkomaalaislain 37 §:ssä tarkoitettua perheenjäsentä.

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

6 §

Tutkija- ja opiskelijadirektiivissä tarkoitettun oleskeluluvan myöntäminen tutkijalle

Tutkija- ja opiskelijadirektiivissä tarkoitettulle tutkijalle myönnetään tutkija- ja opiskelijadirektiivissä tarkoitettu tutkijan oleskelulupa tieteellisen tutkimuksen tekemistä varten. Tutkijan on tehtävä tutkimusorganisaation kanssa 5 §:ssä tarkoitettu sopimus.

6 a §

Kansallisen oleskeluluvan myöntäminen tutkijalle

Kansalliselle tutkijalle myönnetään oleskelulupa kansallisena tutkijana tieteellisen tutkimuksen tekemistä varten. Tutkijan on tehtävä tutkimusorganisaation kanssa sopimus. Sopimukseen sovelletaan 5 §:ää lukuun ottamatta sen 2 momentin 6 kohtaa.

Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että kolmannen maan kansalaisen toimeentulo on turvattu ulkomaalaislain 39 §:n mukaisesti tai, jos kyseessä on työsuhde, ansiotyöstä saatavalla tulolla.

Oleskelulupa myönnetään jatkuvana enintään kahdeksi vuodeksi, jos sopimus on voimassa vähintään kaksi vuotta, ja muussa tapauksessa tilapäisenä sopimuksen voimassaoloajaksi. Jatko-oleskelulupa myönnetään jatkuvana enintään neljäksi vuodeksi, jos edellinen tässä pykälässä säädetty oleskelulupa on myönnetty jatkuvana, ja muussa tapauksessa tilapäisenä sopimuksen voimassaoloajaksi. Kolmannen maan kansalaiselle, jolle on myönnetty tilapäinen oleskelulupa tämän pykälän perusteella, myönnetään kahden vuoden yhtäjaksoisen maassa oleskelun jälkeen jatkuva oleskelulupa, jos olosuhteet, joiden perusteella edellinen määräaikainen oleskelulupa myönnettiin, ovat edelleen voimassa.

7 §

Tutkija- ja opiskelijadirektiivin mukaisen oleskeluluvan myöntäminen opiskelua varten

Muulle kuin 2 §:n 3 momentissa tarkoitettulle kolmannen maan kansalaiselle myönnetään oleskelulupa opiskelua varten, jos hänet on hyväksytty opiskelijaksi ammattikorkeakoulututkintoon tai alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen Suomessa sijaitsevaan korkeakouluun ja hän on suorittanut korkeakoulun vaatimat maksut.

Oleskelulupa myönnetään jatkuvana opintojen suorittamisen ajaksi. Jatko-oleskelulupa myönnetään jäljellä olevan opinto-oikeuden ajaksi.

Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että opiskelija esittää selvityksen turvatusta toimeentulosta ensimmäiseksi vuodeksi. Jos oleskelulupaa haetaan lyhyemmäksi ajaksi kuin vuodeksi, opiskelijan tulee esittää selvitys turvatusta toimeentulosta koko oleskeluluvan keston ajaksi. Oleskeluluvan myöntäminen edellyttää lisäksi, että kolmannen maan kansalaisella on vakuutus, joka kattaa sairaanhoidon kustannukset. Jos opintojen arvioitu kesto on vähintään kaksi vuotta, riittävää on, että vakuutus kattaa lääkekustannukset.

Kolmannen maan kansalaisen toimeentulon on oltava turvattu ulkomaalaislain 39 §:n mukaisesti koko oleskeluluvan voimassaolon ajan.

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

7 a §

Kansallisen oleskeluluvan myöntäminen opiskelua varten

Edellä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettulle kolmannen maan kansalaiselle myönnetään kansallinen oleskelulupa opiskelua varten, jos hänet on hyväksytty opiskelijaksi ammattikorkeakoulututkintoon tai alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen Suomessa sijaitsevaan korkeakouluun ja hän on suorittanut korkeakoulun vaatimat maksut.

Kolmannen maan kansalaiselle myönnetään kansallinen oleskelulupa opiskelua varten, jos hänet on hyväksytty opiskelijaksi Suomessa sijaitsevaan:

1) muuhun oppilaitokseen kuin korkeakouluun, jos opiskelu johtaa tutkintoon tai ammattiin; tai

2) korkeakouluun tai muuhun oppilaitokseen myös muihin kuin tutkintoon johtaviin opintoihin, jos oleskeluluvan myöntämiselle on perusteltu syy.

Oleskelulupa myönnetään opintojen suorittamisen ajaksi jatkuvana 1 momentissa tarkoitettuihin opintoihin ja tilapäisenä muihin opintoihin. Jatko-oleskelulupa myönnetään jäljellä olevien opintojen suorittamisen ajaksi. Jatko-oleskelulupa myönnetään jatkuvana, jos edellinen oleskelulupa on myönnetty jatkuvana, ja muussa tapauksessa tilapäisenä.

Oleskeluluvan myöntämiseen sovelletaan 7 §:n 3 ja 4 momenttia.

8 §

Oleskeluluvan myöntäminen työharjoittelua varten

Oleskelulupa myönnetään tilapäisenä enintään 18 kuukaudeksi.

8 a §

Oleskeluluvan myöntäminen harjoittelua varten

Kolmannen maan kansalaiselle myönnetään oleskelulupa harjoittelua varten, jos hänet on hyväksytty osallistumaan harjoitteluohjelmaan, joka perustuu unionin ohjelmaan, valtioiden väliseen sopimukseen tai kansalaisjärjestöjen vaihto-ohjelmaan taikka julkisoikeudellisen yhteisön järjestämään ohjelmaan. Harjoittelulla on oltava koulutus- tai oppimistavoite, joka tukee kolmannen maan kansalaisen kehittymistä osaamisessaan.

Kolmannen maan kansalaisen on esitettävä vastaanottavan yksikön kanssa tekemänsä harjoittelusopimus, joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) kuvaus harjoitteluohjelmasta, mukaan lukien harjoittelun koulutustavoite tai oppimissisältö;
- 2) harjoittelun kesto;
- 3) harjoittelun sijoittamis- ja valvontaolosuhteet;
- 4) harjoitteluun käytettävä aika;
- 5) harjoittelua varten annettava apuraha ja muut etuudet.

Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että kolmannen maan kansalaisen toimeentulo on turvattu ulkomaalaislain 39 §:n mukaisesti kuitenkin siten, että pääasiallisen toimeentulon lähde on 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettu tulo.

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

Oleskelulupa myönnetään tilapäisenä enintään 18 kuukaudeksi.

9 §

Oleskeluluvan myöntäminen vapaaehtoistoimintaa varten

Kolmannen maan kansalaiselle myönnetään oleskelulupa unionin vapaaehtoisohjelmien puitteissa tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa varten, jos hän on tehnyt vapaaehtoistoiminnasta vastaavan vastaanottavan yksikön kanssa sopimuksen, joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) kuvaus vapaaehtoisohjelmasta;
- 2) vapaaehtoistoiminnan kesto;
- 3) vapaaehtoistoiminnan sijoittamis- ja valvontaolosuhteet;
- 4) vapaaehtoistoimintaan käytettävä aika;
- 5) varat, joilla katetaan kolmannen maan kansalaisen toimeentulo- ja majoituskulut, sekä koko oleskelun ajan taskurahana annettava vähimmäismäärä;
- 6) tarvittaessa koulutus, jota kolmannen maan kansalaiselle annetaan vapaaehtoistoiminnan suorittamista varten.

Kolmannen maan kansalaiselle myönnetään oleskelulupa muuta vapaaehtoistoimintaa varten, jos vapaaehtoistoiminta perustuu Suomen toisen valtion kanssa tekemään sopimukseen tai kansalaisjärjestöjen vaihto-ohjelmaan ja vapaaehtoistoiminnasta esitetään 1 momentin 1—6 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että vapaaehtoistoimintaan tulevan toimeentulo on turvattu ulkomaalaislain 39 §:n mukaisesti.

Oleskelulupa myönnetään tilapäisenä enintään yhdeksi vuodeksi.

9 a §

Oleskeluluvan myöntäminen työloimasopimuksen perusteella

Kolmannen maan kansalaiselle, jonka kansalaisuusvaltion ja Suomen valtion välillä on tehty työloimasopimus, myönnetään oleskelulupa, jos hän täyttää sopimuksessa määrätyt edellytykset.

Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että kolmannen maan kansalaisen toimeentulo on turvattu ulkomaalaislain 39 §:n mukaisesti.

Oleskelulupa myönnetään tilapäisenä enintään työloimasopimuksessa määrätyksi ajaksi.

10 §

Oleskeluluvan myöntäminen työnhakua ja yritystoimintaa varten

Kolmannen maan kansalaiselle, jolle on myönnetty oleskelulupa 6, 7 tai 7 a §:n perusteella, myönnetään tutkimustoiminnan loppuunsaattamisen tai tutkinnon suorittamisen jälkeen oleskelulupa työnhakua tai yritystoimintaa varten. Kolmannen maan kansalaiselle, jolle on myönnetty oleskelulupa 6 a §:n perusteella, myönnetään tutkinnon suorittamisen jälkeen oleskelulupa työnhakua tai yritystoimintaa varten. Oleskelulupaa on haettava viiden vuoden kuluessa 6, 6 a, 7 tai 7 a §:n perusteella myönnetyn oleskeluluvan voimassaoloajan päättymisestä.

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitettun henkilön toimeentulo on turvattu ulkomaalaislain 39 §:n mukaisesti.

Oleskelulupa myönnetään tilapäisenä enintään kahdeksi vuodeksi. Oleskelulupa myönnetään kuitenkin jatkuvana, jos edellinen oleskelulupa on ollut jatkuva. Jos ensimmäinen tällä perusteella myönnetty oleskelulupa myönnetään alle kahdeksi vuodeksi, jatko-oleskelulupaa voi samalla perusteella hakea enintään kaksi kertaa kolmen vuoden sisällä siitä, kun ensimmäinen tällä perusteella haettu lupa on myönnetty. Jatko-oleskelulupaa ei kuitenkaan myönnetä alle kuudeksi kuukaudeksi. Jos kolmannen maan kansalainen suorittaa uuden tutkinnon tai saattaa loppuun uuden tutkimuksen, hänen oikeutensa tämän pykälän nojalla haettavaan oleskelulupaan päättyy aiemman tutkinnon tai tutkimuksen perusteella.

Jos korkeakoulututkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista pätevyyttä osoittavaa asiakirjaa tai tutkimusorganisaation vahvistusta tutkimustoiminnan loppuun saattamisesta ei ole saatavilla ennen 6, 6 a, 7 tai 7 a §:n perusteella myönnetyn oleskeluluvan voimassaolon päättymistä ja kaikki muut oleskeluluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät, kolmannen maan kansalainen saa oleskella maassa kohtuullisen ajan tällaisen asiakirjan tai vahvistuksen toimittamista varten.

11 §

Hakemuksen hylkäysperusteet

Tässä laissa tarkoitettu oleskelulupahakemus on hylättävä, jos:

- 1) 6, 6 a, 7, 7 a, 8, 8 a, 9, 9 a tai 10 §:ssä säädetty edellytykset eivät täyty;

12 §

Oleskeluluvan peruuttaminen tai uusimatta jättäminen

Edellä 6, 6 a, 7, 7 a, 8, 8 a, 9, 9 a tai 10 §:ssä säädetyllä perusteella myönnetty oleskelulupa on peruutettava tai jätettävä uusimatta, jos:

- 1) kolmannen maan kansalainen ei enää täytä mainituissa pykälissä säädettyjä edellytyksiä;

Oleskelulupa voidaan peruuttaa tai jättää uusimatta, jos:

- 6) opiskelija ei noudata taloudellisen toiminnan harjoittamista koskevia aikarajoja, hänen opiskelunsa ei edisty riittävällä tavalla, hänen toimeentulonsa ei ole turvattu tai hänen vakuutuksensa ei ole voimassa; taikka

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

13 §

Oleskelulupakorttiin tehtävä merkintä

— — — — —
Oleskelulupakorttiin tehdään merkintä ”tutkijoiden liikkuvuus”, jos tutkija on ilmoittanut hakemuksessaan aikovansa suorittaa osan tutkimuksestaan yhdessä tai useammassa toisessa jäsenvaltiossa ja suorituksen kesto on yli 180 päivää jäsenvaltiota kohti.

14 §

Työnteko-oikeus ja oikeus harjoittaa elinkeinoa

Kolmannen maan kansalaisella, jolle on myönnetty oleskelulupa:

- 1) 6, 6 a tai 10 §:n perusteella, on rajoittamaton työnteko-oikeus;
- 2) 8 §:n perusteella, on luvan perusteen mukainen työnteko-oikeus;
- 3) 7 tai 7 a §:n perusteella, on työnteko-oikeus, jos:
 - a) työ on tutkimukseen sisältyvää työharjoittelua tai opintoihin sisältyvän lopputyön tekemistä ansiotyönä; tai
 - b) työn määrä tasoittuu kalenterivuoden aikana keskimäärin 30 tuntiin viikossa.

Edellä 9 a §:ssä säädetyllä perusteella oleskeluluvan saaneen kolmannen maan kansalaisen työnteko-oikeus määräytyy kunkin valtioiden välisen työloimasopimuksen perusteella.

Kolmannen maan kansalaisen oikeudesta harjoittaa elinkeinoa säädetään elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetussa laissa (122/1919). Ahvenanmaan osalta oikeudesta harjoittaa elinkeinoa säädetään oikeudesta harjoittaa elinkeinoa annetussa maakuntalaissa (Ålands författningssamling 1996:47).

15 §

Oikeus aloittaa työnteko ja työnteko-oikeuden kesto

Oikeus työntekoon alkaa, kun oikeuden sisältävä oleskelulupa on myönnetty ja päättyy oleskeluluvan voimassaolon päättyessä. Uuden oleskeluluvan mukainen oikeus alkaa, kun oleskelulupa on myönnetty.

Jos kolmannen maan kansalaisen työnteko-oikeus perustuu tämän lain mukaiseen oleskelulupaan ja jatko-oleskelulupahakemus samalla tai muulla perusteella on tehty aikaisemman oleskeluluvan voimassa ollessa, työnteko-oikeus jatkuu aikaisemman oleskeluluvan mukaisena, kunnes uuden hakemuksen johdosta on myönnetty oleskelulupa tai kielteinen päätös on tullut lainvoimaiseksi. Jos oleskelulupa on myönnetty 8 tai 9 a §:n nojalla ja jatko-oleskelulupaa haetaan muulla perusteella, päättyy aikaisemman oleskeluluvan mukainen työnteko-oikeus kuitenkin oleskeluluvan voimassaoloajan päättyessä.

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, kolmannen maan kansalaisella, joka on suorittanut tutkinnon ja jonka työnteon, työnhaun tai yritystoiminnan perusteella tekemä jatko-oleskelulupahakemus on tehty 7 tai 7 a §:n perusteella myönnetyn oleskeluluvan voimassa ollessa, on rajoittamaton työnteko-oikeus jatko-oleskelulupahakemuksen tehtyään. Jos päätös on kielteinen, rajoittamaton työnteko-oikeus jatkuu, kunnes kielteinen päätös on lainvoimainen.

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

Jos työnteko-oikeus perustuu oleskelulupaan ja henkilö karkotetaan, työnteko-oikeus päättyy, kun karkottamista koskeva päätös on täytäntöönpanokelpoinen.

16 §

Perheenjäsenen oleskelu- ja työnteko-oikeus

Tämän lain nojalla oleskeluluvan saaneen kolmannen maan kansalaisen perheenjäsenelle myönnetään tilapäinen tai jatkuva oleskelulupa perhesiteen perusteella tämän lain nojalla. Oleskeluluvan pituuteen sovelletaan ensimmäisen oleskeluluvan osalta ulkomaalaislain 53 §:n 1 ja 2 momenttia ja jatko-oleskeluluvan osalta 55 §:n 1—3 momenttia.

Edellä 9 a §:ssä säädetyllä perusteella oleskeluluvan saaneen perheenjäsenelle myönnetään oleskelulupa perhesiteen perusteella, jos työloimasopimuksessa siitä sovitaan.

Perheenjäsenen toimeentulon on oltava turvattu ulkomaalaislain 39 §:n mukaisesti.

Perheenjäsenellä on rajoittamaton työnteko-oikeus.

18 §

Tutkijan perheenjäsenen liikkuminen ja työnteko-oikeus

Tutkijan perheenjäsenellä, jolla on ensimmäisen jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva oleskelulupa, on oikeus maahantuloon ja oleskeluun Suomessa tutkijan mukana, jos liikkumiselle jäljempänä säädetyt edellytykset täyttyvät.

Tutkijan perheenjäsenellä on rajoittamaton työnteko-oikeus ensimmäisen jäsenvaltion myöntämän voimassa olevan oleskeluluvan nojalla. Työnteko-oikeus kuitenkin päättyy, jos Maahanmuuttovirasto 22 §:ssä säädetyllä tavalla vastustaa perheenjäsenen liikkuvuutta.

19 §

Opiskelijan liikkuminen

Opiskelijan, joka ei täytä 1 momentissa säädettyjä liikkumisen edellytyksiä, on haettava 7 tai 7 a §:ssä tarkoitettu oleskelulupa opiskelua varten, jotta hän voi suorittaa osan opinnoistaan Suomessa sijaitsevassa korkeakoulussa.

21 §

Ilmoituksen sisältö

Tutkijan osalta on 20 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen mukana toimitettava seuraavat tiedot ja asiakirjat:

1) jäljennös sellaisesta voimassa olevasta matkustusasiakirjasta ja sellaisesta ensimmäisen jäsenvaltion myöntämästä luvasta, joka on voimassa liikkumisen ajan;

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

31 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhaussa sovelletaan ulkomaalaislain 192 §:ää toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta, 196 §:n 4 momenttia valitusluvan myöntämisestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, 197 §:n 1 ja 3 momenttia valituskirjelmän toimittamisesta ja 199 §:ää täytäntöönpanoa koskevan hakemuksen ratkaisemisesta. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ulkomaalaislain 56 ja 77 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 77 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 720/2018, ja
lisätään 56 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 380/2006 ja 332/2016, uusi 5 momentti seuraavasti:

56 §

Pysyvän oleskeluluvan myöntäminen

— — — — —
Jos osa tai kaikki 1 momentissa tarkoitettu oleskelusta on tapahtunut opiskelua varten myönnetyn oleskeluluvan perusteella, edellytyksenä tämän oleskelun hyödyntämiseksi oleskeluaikaa laskettaessa on, että opiskelija on suorittanut sen korkeakoulututkinnon, jota varten oleskelulupa on myönnetty. Pysyvän oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että opiskelija täyttää edellytykset, joiden perusteella hänelle voitaisiin myöntää jatkuva oleskelulupa muulla kuin kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain (719/2018) 7, 7 a tai 10 §:n perusteella.

Eduskunnan vastaus EV 35/2022 vp

77 §

Muu oleskelulupa ansiotyötä varten

Muu oleskelulupa ansiotyötä varten myönnetään ulkomaalaiselle, joka:

4) toimii ammattimaisesti kulttuurin tai taiteen alalla ravintolamuusikoita lukuun ottamatta;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

yliopistolain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yliopistolain (558/2009) 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1600/2015, seuraavasti:

10 §

Tutkintoon johtavasta vieraskielisestä koulutuksesta perittävät maksut

Maksua ei kuitenkaan peritä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselta eikä siltä, joka Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen, eikä edellä mainittujen perheenjäseneltä. Maksua ei peritä myöskään siltä, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, muulla kuin opiskelun perusteella myönnetty jatkuva oleskelulupa, pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa, eikä edellä mainittujen perheenjäseneltä. Perheenjäsenen määrittelyyn sovelletaan ulkomaalaislakia. Maksua ei peritä myöskään 9 §:n mukaiseen tilauskoulutukseen osallistuvalla opiskelijalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ammattikorkeakoululain 13 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammattikorkeakoululain (932/2014) 13 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1601/2015, seuraavasti:

13 a §

Tutkintoon johtavasta vieraskielisestä koulutuksesta perittävät maksut

Maksua ei kuitenkaan peritä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselta eikä siltä, joka Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen, eikä edellä mainittujen perheenjäseneltä. Maksua ei peritä myöskään siltä, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, muulla kuin opiskelun perusteella myönnetty jatkuva oleskelulupa, pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa, eikä edellä mainittujen perheenjäseneltä. Perheenjäsenen määrittelyyn sovelletaan ulkomaalaislakia. Maksua ei peritä myöskään 13 §:n mukaiseen tilauskoulutukseen osallistuvalta opiskelijalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 6.4.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri